

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis
Prædicatorum**

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Decretalis, Fideli. eod. tit. ex Sexto decret.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

pit ipsa; credens firmiter non posse portas inferi præualere aduersus eam, et si ad horam turbari & procellis agitari contingat, non deficere fidem eius usque ad consummationem facili.

Hoc scriptum feci ego Joachim Abbas, & propria manu roboraui anno Dominicæ Incarnationis MCC. & sic me tenere confiteor, sicut in eo continetur.

Illiud hic non omiserim, Honorium Papam iij. anno Domini 1221. declarasse, quod per huiusmodi cōdemnationē, de qua in d.c. damnamus. ipse Joachim non hereticus, sed proper confessorum & protestationem præfasam catholicus reputetur. Item quod nullum preiudicium monasterijs & personis ordinis Florensis, cuius ipse exstitit institutor, factū censatur. Honorij autem declaratio, ex Regestō eiusdem in biblioteca Vaticana, & bibliotheca item Illustrissimi Iulij Antonii Sanctorij Cardinalis sanctæ Seuerinæ, qui nunc successor est eiusdem Abbatis Joachim in Abbatia, ita habet.

HONORIVS, &c. CVSEN TINO
Archiepiscopo, & Episcopo Bisniaciensi.

Ex parte dilectorum filiorum Abbatum, & conuentuum de ordine Floris tam capitulum quam membrorum, fuit propositum coram nobis, quod is qui saluti hominum inuidet & quieti, occasione assumpta ex eo quod libellus, quem Abbas Joachim contra bonæ memoriae magistrum Petrum Lombardum edidit, in generali fuit concilio condemnatus, contra eos nonnullos tam clericos, quam laicos, prælatos & subditos concitauit, qui ut ipsos ab otio contemplationis auertat, & funes extendentes in laqueum pedibus eorumdem, ponant eis scandalum iuxta iter, ipsis obijcent repromando, quod idem Abbas, qui pater & institutor fuit ordinis eorumdem, hereticus ab ecclesia Dei habetur; Propter quod non solum simplices lactis participes a confortio eiusdem ordinis aduertuntur, sed etiam fortes, qui ut cibo solidi: vide lito † didicerunt, & ad discretionem boni & maturi legendi. li exercitatos pro consuetudine habent sensus, circa instituta eiusdem ordinis incipiunt fluctuare. Licit igitur prædictus libellus, siue tractatus condemnatus fuerit in concilio memorato; quia tamen idem Joachim omnia scripta sua Romano mandauit Pontifici assignari, Apostolice sedis iudicio approbanda; seu etiam corrigenda, dictans epistolam, cui propria manu sublapisit, in qua firmiter est confessus, se illam fidem tenere, quam Romana tenet ecclesia, quæ (disponente Domino) cunctarum fidelium mater est & magistra. Et per Apost. Scrip. mandamus, quatenus per totam Calabriam faciat publice nuntiari, quod eum virum catholicum reputamus, & regularem obseruantiam, quam instituit, salutarem, eos qui ordini memorato ex hoc detrahere, vel insultare præsumperint, mo. præm. sub. Apost. ob. castigates. Dat. Lateran. xij. Kalen. Ian. anno v.

e Reprobamus etiam & condemnamus perfidissimum dogma impij Almarici.] Alias Al-

A malici, in Bononiensi Almarici, cuius sectatores beatus Thomas par. 1. q. 3. art. 8. Almarianos appellat: fuit autem Almaricus natione Gallus, patria Carnotensis, Lutetiae Parisiorum Theologiae doctor creatus. floruit anno Domini 1204. de hoc multa Casarius lib. 5. dialogorum. dist. 5. Huins error damni quoque sunt in generali Concilio Lateranensi, ea potissimum causa Roma celebrato, anno Domini 1215. ex chronicō summorum Pontificum viginti errores huius Almarici colliguntur. Præteolus lib. 1. de sc̄tis hereticorū, uoem eius heres refert. Vincentius autem in speculo historiali lib. 30. c. 7. sex recenset heres, quas refert. B Eymericus par. 2. q. 7. nro. 3. Hic Almaricus communius traditur Lutetiae anno Domini 1208. Almarici hereticus bustus.

At cum multa huius fuerint heres, cur summus Pontifex hic numero singulari dicit se dogma eius cōdemnare, neq; enim unum solum dogma proficitbatur? Sed non refert, nam uenit dogmati generale est, ac si diceret Papa se uniuersam eius doctrinā condemnare, quod satis illa indicant verba, quæ sequitur, videlicet: ut eius doctrinā tā hereticis censenda sit, quam insana, cur autem insana ratione facile intuebitur, qui errores eius legerat, quoniam nonnullos etiam recenset B. Antoninus 4. par. tit. C 1. cap. 7. §. 2. vers. reprobatur etiam. Et Turecremata in summa de Ecclesia. lib. 4. par. 2. c. 35.

D E S V M M A T R I N I T A T E E T
fide catholica de lib. vi. Decretal.

G R E G O R . X . I N G E N E R A L I
Concilio Lugdunensi.

Spiritus sanctus aeternaliter a patre & filio, tantum ab uno principio, & unica spiratione procedit. Joan. And.

CAPITVLVM VNICVM.

IDELI ac deuota professione fatemur, quod Spiritus sanctus aeternaliter ex Patre, & Filio, non tanquam ex duobus principijs, sed tanquam ex uno principio, non duabus spirationibus, sed unica spiratione, procedit. Hoc professio est haec tenus, prædicavit & docuit, hoc firmiter tenet & prædicat, profitetur & docet sacrosancta Romana ecclesia mater omnium fidelium, & magistra. hoc habet orthodoxorum patrum atque doctorum Latinorum, pariter & Graecorum incomutabilis & vera sententia. Sed quia nonnulli propter irrefragabilis præmissæ veritatis ignorantia, in errores varios sunt prolapsi; Nos huiusmodi erroribus viam præcludere cupientes hoc sacro approbante concilio; damnamus, & reprobamus omnes, qui negare præsumperint aeternaliter Spiritum sanctum ex Patre, & Filio, procedere, siue etiam temerario auctu assertere, quod Spiritus sanctus ex Patre, & Filio tamquam ex duabus principijs, & non tanquam ex uno procedat.

COM-

Inquisitorum cum Commentarijs.

87

COMMENT. II.

A scribit etiam Alfonius Castrus lib. 5. aduersus hæres, verbo, Deus. hæres 12.

^{spiritum san} ² F IDELI ac deuota.] Celebris est decre-
ctum a filio
et iam proce- qui negant Spiritum sanctum a filio quoq; procede-
dere. Tria autem sunt hic fidei dogmata, seu catholicæ
conclusiones. Vna est, Spiritum sanctum pariter pro-
cedere a Patre & Filio.

Altera est a Patre & Filio procedere tanquam
ab uno principio.

Vtima est, banc processionem unica spiratione,
non duabus fieri.

Editum est hoc decretum in generali Cœilio Lug-
dunensi, sub Greg. x. celebrato anno Domini 1274.

Quantum ad primam assertiōnē attinet, olim
a Nestorianis introductam fuit, Spiritum sanctum
non procedere a Filio; quem errorem Theodoricus
Nestorianus & plures eius sectatores (inter quos
etiam dicitur fuisse Damascenus, vt scribit beatus
Thomas par. 1. q. 36. ar. 2. ad 3. argumentum.) tue-
bantur. Hunc errorem ferre vniuersitati Graci postea
imbibentes adhuc tenaciter defendunt. suis autem
damnatus iam olim in concilio Ephesino, sub Cale-
stino Papa primo circa annos Domini 428. in quo
ita scriptum est: Quamvis enim in sua sit substā-
tia Spiritus eius, & intelligatur in persona pro-
prietas, iuxta id quod Spiritus est, & non Filius:
attamen alienus ab illo non est. nam spiritus ap-
pellatus est veritatis, & veritas Christus est: vñ-
de & ab eo similiter, sicut ex Deo patre proce-
dit. hec ibi. quem etiam articulum multis post sc̄ulū
adstruxit contra Gracos synodus octaua, vt
alibi dictum est: & tenent communiter omnes Pa-
tres tam Graci quam Latinis, ut mox dicturi sumus.

Quæ ad secundam catholicam cœlūstionē attinet
videlicet Patrem & Filium unum esse principium
a quo spiritus sanctus procedat, idem illi uno ore
fatentur: qui cum catholicis fatentur a Filio etiam
procedere: quod in primis demonstrat sanctus Au-
gustinus lib. 7. de trin. & efficaciter sanctus Tho-
mas par. 2. q. 36. art. 4. Atque eodem modo ostendunt
tertiam conclusionem.

Et de materia huius decretalis agunt copiose Ma-
gister, & Theologi lib. 1. senz. dist. 11. & seq. san-
ctus Tho. par. 1. q. 36. & lib. 4. Contra Gentiles. ca.
24. & 25. & alijs mox referendi.

b Hoc habet orthodoxorum Parrum atque
Doctorum atinorum, pariter & Græcorum
incommutabilis & vera sententia.] De Latinis
manifestum est, ait enim communiter facetur ubiq;
Hieronymus Ambrosius, Gregorius, & sanctus
Augustinus ex professo hoc docet multi locis, lib.
15. de trin. c. 17. & 26. & lib. 5. de trin. c. 14. &
lib. 13. de cunctate Dei ca. 24. & copiosissime lib. 3.
contra Maximum c. 14. & in Evangelium Joan.
tractatu 99.

De Gracis vero nulla est dubitatio: nam apertis
sime id ubique tradiderunt Chrysostomus, Cyrillus
Athanasius, Dydimus, & alijs, quo magis mireris
Græcorum nostri temporis pertinaciam, qui non mo-
do Latinis, quos spernunt, non cœidunt; sed nec suis
in hoc voluit obtemperare. Et contra hunc errorem

D E S V M A T R I N I T A T E E T
fide catholica ex Clementinis.

C L E M E N S V. I N C O N C I L I O circa annum
Dñi. 1311. Viennensis.

Fatetur concilium, unicum Dei filium in essentia
Dei aeternaliter subsistentem, verum corpus huma-
num assumptum de Virgine, & in eo passum, & iam
mortuum lancea perforatum; approbans in hoc or-
dinem, quem tradidit Euangelista Joannes. hoc dicit:

C A P. I.

I D E I catholicæ fundamento,
præter quod (testo Apostolo) nemo i. Cor. 3.
potest aliud oponere, firmiter inhæ-
rentes: aperte cum sancta matre Ec-
clesia confitemur, unigenitum Dei
filium in his omnibus, in quibus Deus pater ex-
istit una cum patre aeternaliter subsistentem, par-
tes nostræ naturæ simul unitas (ex quibus ipse in
se verus Deus existens, fuerit uerus homo) huma-
num videlicet corpus passibile, & animam intel-
lectuam seu rationalem ipsum corpus vere, per-
se & essentialiter informantem, assumptum ex te-
pore, in virginili thalamo ad uitatem suæ hypo-
stasis & personæ. Et quod in hac assumpta natu-
ra, ipsum Dei verbum pro omnium operanda sa-
lute, non 1. lumen affigi cruci, & in ea mori voluit,
sed etiam emisse iam b spiritu, perforati lancea
fusinuit latus suu, vt exinde profluentibus vndis
aqua & sanguinis, formaretur unica & inmacu-
lata ac virgo sancta mater Ecclesia, coiuix Christi.
Sicut de latere primi hominis soporati Eua,
sibi in coniugium est formata: vt sic certe figure
Gen. 2.

D primi & veteris Adæ (qui secundum Apostolum,
est forma futuri) in noltro nouissimo Adæ, idest Rom. 3.

Christo, veritas responderet. Hæc est inquam ve-
ritas illius pregrandis Aquillæ uallata testimonio,
quam propheta videt Ezechiel animalibus cete-
ris Euangelis transuolantem, beati Ioannis vi-
delicet Apostoli & Euangelistarum, qui sacramenti
huius rem gestam narrans & ordinem in Euangeli-
o suo dixit: Ad Iesum autem cum venissent,
vt viderunt eum iam mortuum, non fregerunt Ioh. 19.

eius crura, sed unus militum lancea latus eius aper-
ruit, & continuo exiuit sanguis & aqua: & qui vi-
dit, testimonium perhibuit, & verum est testimoni-
um eius: & ille fecit, quia vera dicit, vt & vos
credatis. Nos igitur ad tam præclarum testimo-
nium, ac sanctorum Patrum & doctorum com- ^{+ Vide Mel-}
mu nem sententiam Apostolicæ considerationis chiorum Ca-
(ad quam duntaxat hæc declarare pertinet) acie num li. 7. de
conuertentes, sacro approbante concilio, decla- locis theolo-
ramus, prædictum Apostolum, & Euangelistam Ad hæc cum
Ioannem, rectum in premisis factæ rei ordinem de intelligen-
tia: narrando quod Christo iam mortuo,
vnu militum lancea latus eius aperuit.

A 4 Reprobatur